

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine LOGATEC**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorica
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorica

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalac

Ljubljana, februar 2008

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	7
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	8
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	9
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	10
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	11
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljalec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Logatec so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne podlage s področja varstva kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih setavin dolgoročnega plana občine Logatec (Ljubljana, april, 2001).**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Logatec naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- **Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja Občine Logatec (Ljubljana, februar, 2007).**
- **Smernice varstva kulturne dediščine za Občinski prostorski načrt za Občino Logatec (Ljubljana, februar 2008)**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Logatec izdelane strokovne zasnove, datirane v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Logatec.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Domačije Kalce 2 za kulturni spomenik državnega pomena (Ur.l. RS, št. 26/2001),
- Odlok o razglasitvi Tomažinovega mlina v Hotedršici za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 56/2003).

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi kmečkih domačij za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS, št. 91/2002).
- Odlok o razglasitvi podružnične cerkve sv. Barbare na Ravniku pri Hotedrščici za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS, št. 99/2002),
- Odlok o razglasitvi drevoreda lip za spomenik oblikovane narave (Ur.l. SRS, št. 28/85).
Odlok o spremembi odloka o razglasitvi drevoreda lip za spomenik oblikovane narave (Ur.l. SRS, št. 40/87),
- Odlok o razglasitvi cerkve sv. Katarine s pokopališčem v Medvedjem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 115/06),
- Odlok o razglasitvi Domačije Laze 1 za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 20/07),
- Odlok o razglasitvi Domačije Rovte 2 za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 20/07),
- Odlok o razglasitvi Gradu Logatec za kulturni spomenik lokalnega pomena (LN št. 9/07),
- Odlok o razglasitvi Ipavčeve hiše v Logatcu za kulturni spomenik lokalnega pomena (LN št. 5/07),
- Odlok o razglasitvi Hiše Petkovec 59 za kulturni spomenik lokalnega pomena (LN št. 6/07),
- Odlok o razglasitvi kmečkih domačij za kulturne spomenike lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 91/02) (Domačija Ravnik 12, Domačija Ravnik 2),
- Odlok o razglasitvi zapornega zidu s stolpom na Lanišču za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 117/07),
- Odlok o razglasitvi zemljanke v Hotedrščici za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 20/07).

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substancja) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovano z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovano drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
18600	Dolenji Logatec - Trško naselje	7	2		naselbinska dediščina
11099	Grčarevec - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2110	Grčarevec - Cerkev sv. Luke	3	2		stavbna dediščina
21520	Grčarevec - Grobišče hercegovskih partizanov	5	2		memorialna dediščina
21521	Grčarevec - Spominsko znamenje Antonu Ključarju	5	2		memorialna dediščina
14915	Hleviše - Domačija Hleviše 5	2	2		stavbna dediščina
17405	Hleviše - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
2680	Hlevni Vrh - Cerkev sv. Nikolaja	3	2		stavbna dediščina
1844	Hotedršica - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	2		stavbna dediščina
21523	Hotedršica - Grobišče padlih v prvi in drugi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
18601	Hotedršica - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
18602	Hotedršica - Kapelica ob potoku Hotenjka	3	2		stavbna dediščina
17398	Hotedršica - Kulturna krajina	11	2		kulturna krajina
14917	Hotedršica - Podzemne kleti	2	2		stavbna dediščina
19559	Hotedršica - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
21524	Hotedršica - Spominska plošča v NOB padlim gasilcem	5	2		memorialna dediščina
9606	Hotedršica - Tomažinov mlin	2	1	SDP	stavbna dediščina
14918	Hotedršica - Toplar pri hiši Hotedršica 13	2	2		stavbna dediščina
7551	Hotedršica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
14916	Hotedršica - Zemljanka pri hiši Hotedršica 88	2	1		stavbna dediščina
15605	Hotedršica - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
23119	Jakovica - Arheološko najdišče Skednena jama-južni vhod	1	2		arheološka dediščina
23120	Jakovica - Arheološko najdišče Skednena jama-severni vhod	1	2		arheološka dediščina
23117	Jakovica - Arheološko najdišče Vranja jama	1	2		arheološka dediščina
23118	Jakovica - Arheološko območje Mrzla jama	1	2		arheološka dediščina
2111	Jakovica - Cerkev sv. Mihaela	3	2		stavbna dediščina
15158	Jakovica - Domačija Jakovica 1	2	2		stavbna dediščina
2764	Jakovica - Kapela Matere božje v Leščevju	3	2		stavbna dediščina
3149	Jakovica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
11112	Jerinov Grič - Gradišče na Strmici	1	2		arheološka dediščina
9744	Jerinov grič - Zaporni zid na Smrekovcu	1	2		arheološka dediščina
23116	Kalce pri Logatcu - Arheološko najdišče Pod Pišajami	1	2		arheološka dediščina
10282	Kalce pri Logatcu - Arheološko območje Na vodicah	1	2		arheološka dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
11100	Kalce pri Logatcu - Arheološko območje Tičnica	1	2		arheološka dediščina
8664	Kalce pri Logatcu - Domačija Kalce 2	2	1	SDP	stavbna dediščina
21525	Kalce pri Logatcu - Grob Stanislava Gostiše	5	2		memorialna dediščina
21526	Kalce pri Logatcu - Grobišče hercegovskih partizanov	5	2		memorialna dediščina
9244	Kalce pri Logatcu - Hiša Kalce 2	2	2		stavbna dediščina
9243	Kalce pri Logatcu - Obrambni stolp Lanišče	1	1		arheološka dediščina
560212	Kalce pri Logatcu - Rimska cesta Longaticum-Ad Pirum	1	2		arheološka dediščina
21527	Kalce pri Logatcu - Spomenik ruskim vojnim ujetnikom Na vodicah	2	2		stavbna dediščina
9345	Kalce pri Logatcu - Zaporni zid Lanišče	1	1	valor	arheološka dediščina
11101	Laze pri Planini - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
308	Laze pri Planini - Domačija Laze 1	2	1	valor	stavbna dediščina
15159	Laze pri Planini - Domačija Laze 28	2	2		stavbna dediščina
15161	Laze pri Planini - Domačija Laze 3	2	2		stavbna dediščina
15160	Laze pri Planini - Domačija Laze 7	2	2		stavbna dediščina
2113	Laze pri Planini - Kapela Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
15162	Laze pri Planini - Kašča pri hiši Laze 49	2	2		stavbna dediščina
21528	Laze pri Planini - Spomenik ilegalnemu partizanskemu prehodu	5	2		memorialna dediščina
570049	Logatec - Arheološko najdišče Brst	1	2		arheološka dediščina
13996	Logatec - Arheološko najdišče Jama pri rimskem zidu	1	2		arheološka dediščina
11103	Logatec - Arheološko najdišče Kotlice	1	2		arheološka dediščina
11106	Logatec - Arheološko najdišče Sekirica	1	2		arheološka dediščina
11102	Logatec - Arheološko najdišče Tabor, Gorenji in Dolenji Logatec	1	2		arheološka dediščina
11107	Logatec - Arheološko najdišče Velike Bukve	1	2		arheološka dediščina
11104	Logatec - Arheološko območje Krvave jame	1	2		arheološka dediščina
11105	Logatec - Arheološko območje Mandrge	1	2		arheološka dediščina
13994	Logatec - Arheološko območje Pod Ostrim vrhom	1	2		arheološka dediščina
13995	Logatec - Arheološko območje Pod Smrekovcem	1	2		arheološka dediščina
11108	Logatec - Arheološko območje Ženšček in Tončeva ravan	1	2		arheološka dediščina
1814	Logatec - Cerkev Rožnovenske Matere božje v Gorenjem Logatcu	3	2		stavbna dediščina
1815	Logatec - Cerkev sv. Janeza Evangelista v Gorenji vasi	3	2		stavbna dediščina
1788	Logatec - Cerkev sv. Jožefa v Čevici	3	2		stavbna dediščina
1816	Logatec - Cerkev sv. Križa na Taboru	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
1787	Logatec - Cerkev sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu	3	2		stavbna dediščina
15163	Logatec - Domačija Blekova vas 32	2	2		stavbna dediščina
15169	Logatec - Domačija Blekova vas 34	2	2		stavbna dediščina
15182	Logatec - Domačija Cesta talcev 7	2	2		stavbna dediščina
15170	Logatec - Domačija Čevica 6	2	2		stavbna dediščina
15155	Logatec - Domačija Pod Grintovcem 11	2	2		stavbna dediščina
15172	Logatec - Domačija Stara cesta 11	2	2		stavbna dediščina
15173	Logatec - Domačija Stranska pot 9	2	2		stavbna dediščina
15174	Logatec - Domačija Tabor 29	2	2		stavbna dediščina
15175	Logatec - Domačija Tabor 8a	2	2		stavbna dediščina
11146	Logatec - Domačija Tovarniška 26	2	2		stavbna dediščina
15176	Logatec - Domačija Tržaška 146	2	2		stavbna dediščina
15177	Logatec - Domačija Tržaška 30 in 32	2	2		stavbna dediščina
15178	Logatec - Domačija Tržaška 34	2	2		stavbna dediščina
21501	Logatec - Doprsni kip Andreja Gosarja	5	2		memorialna dediščina
580058	Logatec - Glavna zaporna utrdba	5	2		memorialna dediščina
9700	Logatec - Gostilna Krpan	2	2		stavbna dediščina
15179	Logatec - Gostilna Pri treh kostanjih	2	2		stavbna dediščina
9604	Logatec - Grad Logatec	2	1	valor	stavbna dediščina
15181	Logatec - Hiša Cankarjeva 16	2	2		stavbna dediščina
15188	Logatec - Hiša Čevica 2	2	2		stavbna dediščina
18617	Logatec - Hiša Grič 17	2	2		stavbna dediščina
18619	Logatec - Hiša Notranjska 14	2	2		stavbna dediščina
18618	Logatec - Hiša Notranjska 6	3	2		stavbna dediščina
18620	Logatec - Hiša Stara cesta 3	2	2		stavbna dediščina
15183	Logatec - Hiša Stara cesta 8	2	2		stavbna dediščina
17400	Logatec - Hiša Tabor 2	2	2		stavbna dediščina
15184	Logatec - Hiša Tržaška 114	2	2		stavbna dediščina
18621	Logatec - Hiša Tržaška 123	2	2		stavbna dediščina
18622	Logatec - Hiša Tržaška 125	2	2		stavbna dediščina
18623	Logatec - Hiša Tržaška 13	2	2		stavbna dediščina
18625	Logatec - Hiša Tržaška 15	2	2		stavbna dediščina
15185	Logatec - Hiša Tržaška 36	2	2		stavbna dediščina
18627	Logatec - Hiša Tržaška 42	2	2		stavbna dediščina
15186	Logatec - Hiša Tržaška 95	2	2		stavbna dediščina
410	Logatec - Ipavčeva hiša	2	1		stavbna dediščina
15187	Logatec - Kajža Vodovodna 8	2	2		stavbna dediščina
18630	Logatec - Kamniti vodnjak	2	2		stavbna dediščina
18611	Logatec - Kapelica pri Erkerju	3	2		stavbna dediščina
18612	Logatec - Kapelica sv. Jožefa	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
18613	Logatec - Kapelica sv. Martina	3	2		stavbna dediščina
15189	Logatec - Kavčičeva žaga	2	2		stavbna dediščina
18626	Logatec - Kulturni dom	2	2		stavbna dediščina
7936	Logatec - Lipov drevored	6	1	valor	vrtnoarhitekturna dediščina
11079	Logatec - Lipov drevored v Gorenjem Logatcu	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
17403	Logatec - Litoželezni vodnjak pred hišo Čevica 2	2	2		stavbna dediščina
18624	Logatec - Ljudska šola	2	2		stavbna dediščina
18628	Logatec - Narodni dom	2	2		stavbna dediščina
16114	Logatec - Ostanke drevoreda ob Rovtarski cesti	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
18614	Logatec - Pokopališče	5	2		memorialna dediščina
18615	Logatec - Pokopališče v Gorenjem Logatcu	5	2		memorialna dediščina
21500	Logatec - Spomenik padlim v NOB v Dolenjem Logatcu	5	2		memorialna dediščina
21502	Logatec - Spomenik padlim v NOB v Gorenjem Logatcu	5	2		memorialna dediščina
21499	Logatec - Spomenik talcem	5	2		memorialna dediščina
21503	Logatec - Spomenik zamolčanim žrtvam v Dolenjem Logatcu	5	2		memorialna dediščina
18616	Logatec - Spomenik zamolčanim žrtvam v Gorenji vasi	5	2		memorialna dediščina
18610	Logatec - Spominska kapela padlim v 1. svetovni vojni	3	2		stavbna dediščina
21504	Logatec - Spominska plošča Fani Smole-Rihar	5	2		memorialna dediščina
21505	Logatec - Spominska plošča Francki in Anici Meze	5	2		memorialna dediščina
21506	Logatec - Spominska plošča Ludviku Jermanu	5	2		memorialna dediščina
21508	Logatec - Spominska plošča Tereziji in Danici Vilar	5	2		memorialna dediščina
21509	Logatec - Spominska plošča vojni za Slovenijo na Cesarskem vrhu	5	2		memorialna dediščina
21510	Logatec - Spominsko znamenje Ivanu Mlinariču	5	2		memorialna dediščina
21511	Logatec - Spominsko znamenje Jožetu Friškovcu	5	2		memorialna dediščina
21512	Logatec - Spominsko znamenje Tonetu Štritofu-Tončku	5	2		memorialna dediščina
21519	Logatec - Spominsko znamenje žrtvama črne roke pri Jački	5	2		memorialna dediščina
17404	Logatec - Tollazijeva štirna	2	2		stavbna dediščina
15190	Logatec - Toplar pri cerkvi sv. Nikolaja	2	2		stavbna dediščina
15191	Logatec - Toplar pri hiši Režiška 25	2	2		stavbna dediščina
15192	Logatec - Toplar pri hiši Tržaška 160	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
17399	Logatec - Trško naselje	7	2		naselbinska dediščina
18631	Logatec - Vila Grič 2	2	2		stavbna dediščina
18629	Logatec - Vila Tržaška 11	2	2		stavbna dediščina
449	Logatec - Zaporni zid in kastel	1	2	valor	arheološka dediščina
18633	Logatec - Znamenje na Tovarniški cesti	3	2		stavbna dediščina
18632	Logatec - Znamenje nasproti hiše Režiška 13	3	2		stavbna dediščina
18634	Logatec - Znamenje pri hiši Brod 13	3	2		stavbna dediščina
18635	Logatec - Znamenje pri hiši Cesta talcev 7	3	2		stavbna dediščina
18636	Logatec - Znamenje pri hiši Notranjska 45	3	2		stavbna dediščina
18637	Logatec - Železniška postaja	2	2		stavbna dediščina
11109	Medvedje Brdo - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
4136	Medvedje Brdo - Cerkev sv. Katarine	3	1		stavbna dediščina
14919	Medvedje Brdo - Domačija Medvedje Brdo 59	2	2		stavbna dediščina
21556	Medvedje Brdo - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
21530	Medvedje Brdo - Spominska plošča padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
21529	Medvedje Brdo - Znamenje pri domačiji Pod Grivo	3	2		stavbna dediščina
14920	Novi Svet - Bazinov kozolec	2	2		stavbna dediščina
15193	Novi Svet - Domačija Cajnar	2	2		stavbna dediščina
14922	Novi Svet - Domačija Novi Svet 25	2	2		stavbna dediščina
2236	Petkovec - Cerkev sv. Lovrenca	3	2		stavbna dediščina
14923	Petkovec - Domačija Petkovec 53	2	2		stavbna dediščina
14924	Petkovec - Hiša Petkovec 36	2	2		stavbna dediščina
14925	Petkovec - Hiša Petkovec 51	2	2		stavbna dediščina
14926	Petkovec - Hiša Petkovec 59	2	1		stavbna dediščina
21531	Petkovec - Kapelica v Ponikvah	3	2		stavbna dediščina
21532	Petkovec - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
21533	Petkovec - Spominska plošča borcem Logaške čete	5	2		memorialna dediščina
21537	Petkovec - Spominsko znamenje partizanom na Židovniku	5	2		memorialna dediščina
2237	Praprotno Brdo - Cerkev sv. Nikolaja	3	2		stavbna dediščina
11110	Ravnik pri Hotedršici - Arheološko najdišče pri cerkvi sv. Barbare	1	2		arheološka dediščina
1845	Ravnik pri Hotedršici - Cerkev sv. Barbare	3	1		stavbna dediščina
15157	Ravnik pri Hotedršici - Domačija Ravnik 12	2	1		stavbna dediščina
15156	Ravnik pri Hotedršici - Domačija Ravnik 2	2	1		stavbna dediščina
21535	Rovtarske Žibrše - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
21536	Rovtarske Žibrše - Spominska kapelica žrtvam 1. in 2. svetovne vojne	5	2		memorialna dediščina
2235	Rovte pri Logatcu - Cerkev sv. Mihaela	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
14930	Rovte pri Logatcu - Domačija Rovte 118	2	2		stavbna dediščina
14931	Rovte pri Logatcu - Domačija Rovte 147	2	2		stavbna dediščina
630	Rovte pri Logatcu - Domačija Rovte 2	2	1	valor	stavbna dediščina
14932	Rovte pri Logatcu - Domačija Rovte 45 in 46	2	2		stavbna dediščina
4979	Rovte pri Logatcu - Domačija Rovte 8	2	2		stavbna dediščina
16115	Rovte pri Logatcu - Drevored	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
11111	Rovte pri Logatcu - Gradišče	1	2		arheološka dediščina
14933	Rovte pri Logatcu - Hiša Rovte 48	2	2		stavbna dediščina
21539	Rovte pri Logatcu - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
21540	Rovte pri Logatcu - Kapelica na Janeževem hribu	3	2		stavbna dediščina
21541	Rovte pri Logatcu - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
21538	Rovte pri Logatcu - Spomenik talcem	5	2		memorialna dediščina
21542	Rovte pri Logatcu - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
21543	Rovte pri Logatcu - Spominska kapelica žrtvam 1. in 2. svetovne vojne	5	2		memorialna dediščina
21544	Rovte pri Logatcu - Spominski plošči padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
14934	Rovte pri Logatcu - Sušilnica pri hiši Rovte 144	2	2		stavbna dediščina
27620	Rovte pri Logatcu - Zadržni dom	2	2		stavbna dediščina
2679	Vrh sv. Treh kraljev - Cerkev sv. Treh kraljev	3	2	valor	stavbna dediščina
14945	Vrh Sv. Treh Kraljev - Domačija Vrh 1	2	2		stavbna dediščina
14946	Vrh sv. Treh Kraljev - Domačija Vrh 4	2	2		stavbna dediščina
14947	Vrh sv. Treh Kraljev - Domačija Vrh 6	2	2		stavbna dediščina
21545	Vrh sv. Treh Kraljev - Kapelica pri kmetiji Peterček	3	2		stavbna dediščina
21546	Vrh sv. Treh Kraljev - Pokopališče	5	2		memorialna dediščina
21547	Vrh sv. Treh Kraljev - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
21534	Zaplana - Spominsko znamenje Ljubi Bavdek	5	2		memorialna dediščina
14948	Žibrše - Domačija Žibrše 19	2	2		stavbna dediščina
21548	Žibrše - Spominska plošča Francetu Popitu	5	2		memorialna dediščina
21851	Žibrše - Spominska plošča ustanovitvi Logaškega bataljona	5	2		memorialna dediščina
21850	Žibrše - Spominska plošča ustanovitvi odbora OF	5	2		memorialna dediščina
21549	Žibrše - Spominsko znamenje ustanovitvi Logaške čete	5	2		memorialna dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.